

VÝROČNÍ ZPRÁVA

o činnosti a hospodaření za rok 2017

Ústav pro jazyk český AV ČR, v. v. i.

ZPRÁVA O ČINNOSTI

Dozorčí radou pracoviště projednáno dne 28. 3. 2018
Radou pracoviště schváleno dne 3. 5. 2018

Zpracovala: PhDr. Hana Mžourková, Ph.D.
Ústav pro jazyk český AV ČR, v. v. i.
<http://www.ujc.cas.cz>

Fotografie s. 8, 10, 13, 14, 15, 18 © Petr Janžura; s. 16 © Hana Prokšová, s. 17 © Petr Kaderka

OBSAH

I. Informace o složení orgánů veřejné výzkumné instituce a o jejich činnosti či o jejich změnách	6
a) Výchozí složení orgánů pracoviště	6
b) Změny ve složení orgánů	7
c) Informace o činnosti orgánů	8
II. Informace o změnách zřizovací listiny	8
III. Hodnocení hlavní činnosti	9
1. Hlavní vědecká činnost pracoviště	9
a) Shrnutí vědecké činnosti	9
b) Nejvýznamnější publikace (řazeno abecedně)	11
c) Tuzemské vědecké akce	13
d) Infrastruktura	13
e) Popularizace	14
f) Ocenění	15
2. Spolupráce s vysokými školami	15
3. Spolupráce s podnikatelskou sférou a jinými subjekty	16
4. Mezinárodní spolupráce	16
IV. Hodnocení další a jiné činnosti	18
V. Informace o opatřeních k odstranění nedostatků v hospodaření a zpráva, jak byla splněna opatření k odstranění nedostatků uložená v předchozím roce	18
VI. Finanční informace o skutečnostech, které jsou významné z hlediska posouzení hospodářského postavení instituce a mohou mít vliv na její vývoj	18
VII. Předpokládaný vývoj činnosti pracoviště	19
VIII. Aktivity v oblasti ochrany životního prostředí	19
IX. Aktivity v oblasti pracovněprávních vztahů	19
X. Poskytování informací podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím	20
Příloha 1: Vzdělání a vzdělávání pracovníků ústavu	21
Příloha 2: Pedagogická činnost pracovníků ústavu	21
Příloha 3: Projekty a granty	22
Příloha 4: Časopisy vydávané nebo spoluvydávané ústavem	23

I. Informace o složení orgánů veřejné výzkumné instituce a o jejich činnosti či o jejich změnách

a) Výchozí složení orgánů pracoviště

Ředitel pracoviště: **PhDr. Martin Prošek, Ph.D.**

jmenován s účinností od 1. 10. 2016.

Rada pracoviště zvolena dne 26. 1. 2012 ve složení (do 18. 2. 2017):

předsedkyně: **PhDr. Markéta Pravdová, Ph.D., MBA, ÚJČ AV ČR**

místopředsedkyně: **prof. PhDr. Jana Hoffmannová, DrSc., ÚJČ AV ČR**

členové: prof. Dr. Tilman Berger, Universität Tübingen
Mgr. Václav Čermák, Ph.D., SLÚ AV ČR
PhDr. Alena Černá, Ph.D., ÚJČ AV ČR
doc. Dr. Phil. Markus Giger, Univerzita Karlova, Praha
PhDr. Milan Harvalík, Ph.D., ÚJČ AV ČR
doc. PhDr. Zdeňka Hladká, Dr., Masarykova univerzita, Brno
PhDr. Milada Homolková, Ph.D., ÚJČ AV ČR
PhDr. Ilona Janyšková, CSc., ÚJČ AV ČR
Mgr. Petr Kaderka, Ph.D., ÚJČ AV ČR
prof. PhDr. Slavomír Ondrejovič, DrSc., JÚLŠ SAV, Bratislava
PhDr. Milena Šípková, CSc., ÚJČ AV ČR
PhDr. Pavel Štěpán, Ph.D., ÚJČ AV ČR
Mgr. Luboš Veselý, Ph.D., ÚJČ AV ČR

Dozorčí rada jmenována dne 1. 5. 2012 (s úpravou ve funkci předsedy od 1. 1. 2015) ve složení (do 30. 4. 2017):

předsedkyně: **JUDr. Lenka Vostrá, Ph.D., ÚSP AV ČR**

místopředsedkyně: **PhDr. Helena Karlíková, CSc., ÚJČ AV ČR**

členové: PhDr. Jiří Beneš, FLÚ AV ČR
prof. PhDr. Eva Hajičová, DrSc., Univerzita Karlova, Praha
doc. RNDr. Vladimír Petkevič, CSc., Univerzita Karlova, Praha

Rada pracoviště zvolena dne 16. 1. 2017 (s funkčním obdobím od 19. 2. 2017):

předseda: **doc. PhDr. Jiří Homoláč, CSc.**, ÚJČ AV ČR
místopředseda: **Mgr. Vít Boček, Ph.D.**, ÚJČ AV ČR
členové: doc. Mgr. Robert Adam, Ph.D., Univerzita Karlova, Praha
prof. Dr. Tilman Berger, Universität Tübingen
Mgr. Václav Čermák, Ph.D., SLÚ AV ČR
doc. Dr. Phil. Markus Giger, Univerzita Karlova, Praha
Mgr. Martin Havlík, Ph.D., ÚJČ AV ČR
PhDr. Martina Ireinová, Ph.D., ÚJČ AV ČR
Mgr. Petr Kaderka, Ph.D., ÚJČ AV ČR
doc. Mgr. Pavel Kosek, Ph.D., Masarykova univerzita, Brno
PhDr. Hana Mžourková, Ph.D., ÚJČ AV ČR
PhDr. Markéta Pravdová, Ph.D., MBA, ÚJČ AV ČR
PhDr. Kamila Smejkalová, Ph.D., ÚJČ AV ČR
PhDr. Pavel Štěpán, Ph.D., ÚJČ AV ČR
Mgr. Barbora Štěpánková, Ph.D., ÚJČ AV ČR

Dozorčí rada jmenována dne 1. 5. 2017 ve složení:

předseda: **prof. PhDr. Pavel Janoušek, CSc.**, ÚČL AV ČR
místopředseda: **PhDr. Petr Nejedlý, Ph.D.**, ÚJČ AV ČR
členové: PhDr. Jiří Beneš, FLÚ AV ČR
prof. PhDr. Eva Hajičová, DrSc., Univerzita Karlova, Praha
doc. PhDr. Luboš Jiráň, CSc., ARÚ AV ČR

b) Změny ve složení orgánů

V roce 2017 došlo ke změně složení Rady ÚJČ a Dozorčí rady ÚJČ.

Ředitel ÚJČ Martin Prošek

c) Informace o činnosti orgánů

Ředitel

Ředitel ve svém funkčním období vykonával úkoly stanovené zákonem č. 341/2005 Sb., o veřejných výzkumných institucích, v platném znění a v souladu s ostatními právními předpisy. V součinnosti s Radou ÚJČ AV ČR a s Dozorčí radou ÚJČ AV ČR se zaměřil na koncepci rozvoje vědecké činnosti ÚJČ AV ČR a zajištění optimálních organizačních a finančních podmínek pro vědecké bádání. Věnoval se i problematice možností dislokace pražské části ÚJČ AV ČR.

Rada pracoviště

Rada ÚJČ AV ČR, v. v. i., zasedala 16. 2. 2017, 2. 3. 2017, 27. 4. 2017, 1. 6. 2017, 12. 10. 2017 a 14. 12. 2017. Projednala a schválila účetní závěrku za r. 2016, rozpočet ÚJČ na r. 2017, schválila střednědobý výhled rozpočtu ÚJČ na roky 2018 a 2019 a výroční zprávu o činnosti a hospodaření ÚJČ za r. 2017. Během celého roku řešila možnosti dislokace pražské části ÚJČ v objektu Washingtonova 21, Praha 1, které považuje za nejvhodnější variantu umístění ÚJČ. Doporučila řediteli, aby byla zvažena možnost setrvání kabinetu studia jazyků po dobu rekonstrukce v Hybernské 8. Projednala průvodní listy grantových projektů před odesláním do veřejné soutěže. Dále projednala a schválila nové znění jednacího řádu Rady ÚJČ, úpravu procedury přijímání usnesení Rady ÚJČ a znění mzdového předpisu ÚJČ. Zajímala se o průběh a organizaci prací na Akademickém slovníku současné češtiny a o situaci v oddělení současné lexikologie a lexikografie. Usnesení z jednání Rady ÚJČ AV ČR jsou uvedena na adrese <http://www.ujc.cas.cz/o-ustavu/rada-ujc/>.

Dozorčí rada

Dozorčí rada ÚJČ AV ČR zasedala 10. 4. 2017 a 31. 10. 2017. Projednala výroční zprávu o činnosti ÚJČ za r. 2016, výrok auditora k hospodaření a účetnictví ÚJČ za r. 2016 a vzala na vědomí informaci o rozpočtu a jeho průběžném čerpání v r. 2017 a výhledech financování na r. 2018. Schválila zprávu o činnosti Dozorčí rady ÚJČ za r. 2016 a vyjádřila se k manažerským schopnostem dvou ředitelů ve vztahu k ÚJČ. Určila auditorskou kancelář pro ověření účetní závěrky ÚJČ za r. 2017. Vzala na vědomí informaci o podávaných grantových projektech a informaci o tvorbě nových vnitřních předpisů. Projednala podnět dvou zaměstnanců ÚJČ. Rovněž se zabývala problematikou předpokládané dislokace ÚJČ. Usnesení z jednání Dozorčí rady ÚJČ AV ČR, v. v. i., jsou uvedena na adrese <http://www.ujc.cas.cz/o-ustavu/dozorci-rada/>.

II. Informace o změnách zřizovací listiny

V roce 2017 nedošlo k žádným změnám zřizovací listiny.

III. Hodnocení hlavní činnosti

1. Hlavní vědecká činnost pracoviště

a) Shrnutí vědecké činnosti

Předmětem hlavní činnosti ÚJČ je především vědecký výzkum českého jazyka v jeho podobách spisovných i nespisovných, psaných i mluvených, a to v pohledu synchronním i diachronním, a rovněž výzkum postavení češtiny v kontextu dalších jazyků. Vědecká činnost je soustředěna jednak do ústavních úkolů jednotlivých oddělení, jednak do grantových projektů.

V roce 2017 bylo dokončeno pět grantových projektů GA ČR, dva z nich byly řešeny v oddělení vývoje jazyka (jmenovitě [Slovní zásoba slovníků Daniela Adama z Veleslavína](#) a [Staročeské biblické prology](#)). Tři grantové projekty byly uzavřeny s odkladem hodnocení závěrečné zprávy (v etymologickém oddělení projekt [Etymologický slovník jazyka staroslověnského: završení generačního projektu](#), v oddělení stylistiky a lingvistiky textu [Syntax mluvené češtiny](#) a v oddělení vývoje jazyka [Slovotvorný vývoj deverbativních substantiv ve staré a střední češtině](#)).

Započaly práce na nově získaném projektu [LINDAT/CLARIN – Výzkumná infrastruktura pro jazykové technologie – rozšíření repozitáře a výpočetní kapacity](#), který je financován ze zdrojů Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy určených na podporu velkých infrastruktur a přímo navazuje na existující zdroje a základní nástroje pro zpracování přirozeného jazyka, zpřístupněné přes dříve získaný projekt [LINDAT/CLARIN – Vybudování a provoz českého uzlu pan-evropské infrastruktury pro výzkum](#), který je financován z týchž zdrojů. V něm se dále rozšiřovaly zdroje sloužící jako podklad pro vědeckou činnost, zejména byla doplňována, zpřesňována a dále upravována Internetová jazyková příručka. Pokračovaly práce i na dalších grantových projektech získaných v předešlých letech, v neposlední řadě v rámci Programu aplikovaného výzkumu a vývoje národní a kulturní identity NAKI [Zpřístupnění dotazů jazykové poradny v lingvisticky strukturované databázi](#). Činnost běžela rovněž v projektu [Výzkumná infrastruktura pro diachronní bohemistiku \(RIDICS\)](#), finančně podporovaného i Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy. V roce 2017 probíhala práce také na dvou dlouhodobých projektech řešených v rámci mezinárodní vědecké spolupráce: [Slovanském jazykovém atlasu](#) a [Evropském jazykovém atlasu](#). Rovněž postupovalo řešení dalších pěti grantových projektů GA ČR (viz příloha 3).

V oddělení vývoje jazyka vznikly dvě významné monografie, [Tabule staré a nové barvy Mikuláše z Drážďan ve staročeském překladu](#) a [Nejstarší městská kniha tábořská z let 1432–1452](#), autorský i editorský podíl pak mají pracovníci oddělení na publikaci [Karel IV. a Emauzy. Liturgie – text – obraz](#). Pokračovalo jednak zpracovávání staročeského lexika v [Elektronickém slovníku staré češtiny](#), jednak budování [Lexikální databáze humanistické a barokní češtiny](#).

Helena Karlíková, vedoucí etymologického oddělení

Petr Kaderka, vedoucí oddělení stylistiky a lingvistiky textu

V rámci grantového projektu vznikla a na konci roku byla zveřejněna elektronická edice tříjazyčného nomenklátoru Daniela Adama z Veveslavína. Do staročeské textové banky, středněčeské textové banky a edičního modulu *Vokabuláře webového*, <http://vokabular.ujc.cas.cz/>, přibýlo dalších 15 textů. Dále byla publikována elektronická edice 2. vydání slovníku Kašpara Zachariáše Vusína *Dictionarium bohemo-latino-germanicum* z 1. poloviny 18. století. Pracovníci oddělení vývoje jazyka v prosinci 2017 uspořádali seminář ke slovtvorbě ve starší češtině s názvem *Deverbativní substantiva ve starší češtině*.

Pro *Etymologický slovník jazyka staroslověnského* byla v roce 2017 zpracovávána hesla začínající písmeny Z a Ž. Probíhalo budování *Databáze anglicismů a Fonologického korpusu češtiny*, <http://www.ujc.cas.cz/phword/>. Ve spolupráci s Ústavem pro českou literaturu AV ČR byla prováděna příprava a testování softwaru pro automatický fonetický přepis češtiny.

Do *Slovníku nářečí českého jazyka*, <http://snj.ujc.cas.cz/>, který zpracovává celonárodní nářeční slovní zásobu včetně frazeologie z období posledních 150 let, byla doplňována hesla pod náslovím B a C. Ve *Slovníku pomístních jmen na Moravě a ve Slezsku* byla revidována hesla a doplněn dosud neuložený materiál od písmen H, K, L a M. Byla zveřejněna elektronická podoba opraveného a doplněného vydání *Českého jazykového atlasu. Dodatky*, <https://cja.ujc.cas.cz/CJA-dodatky/>, který zahrnuje základní údaje o Českém jazykovém atlasu, seznamy zkoumaných lokalit, podkladové mapy, dotazníky, rejstříky, bibliografie, ale i ukázky nářečí v Čechách, na Moravě a ve Slezsku.

Pracovníci oddělení stylistiky a lingvistiky textu dokončili rukopis kolektivní monografie *Syntax mluvené češtiny*. Pokračovali ve výzkumu mluvené interakce a ve zkoumání vícejazyčnosti a české jazykové situace. Na základě empirických výzkumů rozvíjeli teorii stylu, žánru a diskurzu. Zahájili přípravy na sestavení knižního výboru z prací Světlý Čmejrkové *Jazyk a dialog*. Chystali materiál pro novou verzi korpusu *DIALOG*.

V oddělení jazykové kultury pokračovala práce na lingvisticky strukturované databázi dotazů jazykové poradny, pro niž bylo anotováno několik tisíc telefonických rozhovorů tazatelů s pracovníky jazykové poradny. Vydanou publikací *Ty jo, to seš dobrá!* byla zúročena dlouhodobá analýza skládání komplimentů v češtině. Společně s kolegy z dalších oddělení ÚJČ se pracovníci oddělení jazykové kultury rovněž významnou měrou podíleli na monografii *Struktura v jazyce, jazyk v komunikaci*.

Oddělení gramatiky, které v roce 2016 vydalo *Slovník afixů užívaných v češtině*, zveřejnilo v lednu 2017 jeho on-line podobu, <http://www.slovníkafixu.cz/>. Těsně před vydáním byl první díl *Velké akademické gramatiky spisovné češtiny*. Pracovníci oddělení se současně věnovali přípravě textů pro díl druhý. V rámci akcí pořádaných jazykovědným sdružením se podíleli na přípravě a realizaci listopadového semináře *Aktuální otázky gramatického popisu jazyka*.

Lexikografický tým pokračoval v přípravě *Akademického slovníku současné češtiny* s předpokládaným počtem 120–150 tisíc lexikálních jednotek. Byla publikována hesla od písmene A, <http://www.slovníkcestiny.cz/web/uvod.php>. V heslech od písmen B, C a Č probíhaly redakční úpravy, v základním zpracování je většina plánovaných hesel od písmen D a E a část hesel od písmen F a G. Pro databázi neologismů *Neomat*, www.neologismy.cz, bylo zpracováno více než 8 000 hesel.

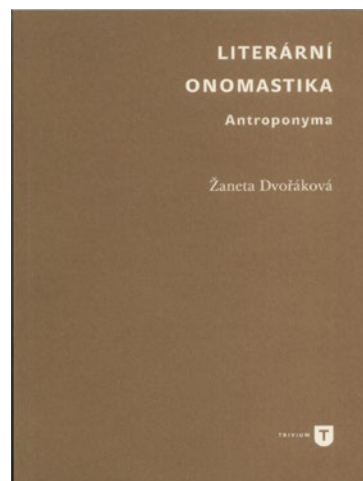
Do *Slovníku pomístních jmen v Čechách*, <http://spjc.ujc.cas.cz/>, bylo doplněno přes 600 hesel. Pracovníci oddělení onomastiky zpracovali více než polovinu hesel připravovaného nového vydání Indexu českých exonym. Oddělení se rovněž podílelo na šestém, aktualizovaném a rozšířeném vydání knihy Miloslavy Knappové *Jak se bude vaše dítě jmenovat?* Výzkum literárních vlastních jmen přinesl své ovoce v podobě monografie *Literární onomastika. Antroponyma*.

V roce 2017 vyšel *Nový encyklopedický slovník češtiny*, na jehož přípravě se podílelo 19 pracovníků ÚJČ, kteří zpracovali hesla z oblasti dialektologie, etymologie, fonetiky, onomastiky, kontaktní lingvistiky, textové lingvistiky, sociolingvistiky, analýzy diskurzu a mnohých dalších.

Nejširší veřejnosti jsou kromě již zavedené činnosti jazykověporadenské určeny i znalecké posudky týkající se osobních jmen. ÚJČ má pravomoc vystavovat znalecké posudky pro ověřování podob jmen a příjmení z hlediska zákonných ustanovení usměrňujících jejich zápis do osobních dokladů. U veřejnosti se tato činnost setkává s velkým zájmem, o čemž svědčí i vzrůstající počet vypracovávaných posudků – v roce 2017 jich bylo 130, kdežto např. v roce 2010 pouze 54, za posledních sedm let jde tedy o takřka 250procentní nárůst.

b) Nejvýznamnější publikace (řazeno abecedně)

- Boček, V.: Church Slavonic *въскопysnoti* and *zaskopivъ/zaskopije*. In: *Essays in the history of languages and linguistics*. M. Németh – B. Podolak – M. Urban (eds.). Kraków: Księgarnia Akademicka, 2017, s. 135–140. ISBN 978-83-7638-861-8.
- Černá, A. M. – Šmahel, F.: *Nejstarší městská kniha tábořská z let 1432–1452*. Praha: Filosofia, 2017. 376 s. ISBN 978-80-7007-497-8.
- Čížmárová, L.: Reflection of Dialects in Moravian and Silesian Anonymity. In: *7. Kongress der Internationalen Gesellschaft für Dialektologie und Geolinguistik (SIDG)*. Wien, 23-28.07.2012. E. Wandler-Vogt – A. Dorn (eds.). Wien: Praesens Verlag, 2017, s. 100–112. ISBN 978-3-7069-0962-4.
- Dragoun, M. – Homolková, M. (eds.): *Tabule staré a nové barvy Mikuláše z Drážďan ve staročeském překladu*. Praha: Scriptorium, 2016. 414 s. ISBN 978-80-88013-41-9.
- Dvořáková, K.: *Ty jo, to seš dobrá! Jak se skládají komplimenty v češtině*. Praha: Academia, 2017. 177 s. ISBN 978-80-200-2704-7.

- Dvořáková, Ž.: *Literární onomastika: Antroponyma*. Praha: Filozofická fakulta Univerzity Karlovy, 2017. 291 s. ISBN 978-80-7308-732-6.
- Havlová, E.: *Názvy pro věk a věčnost v indoevropských jazycích*. Boček, V. – Šarapatková, Ž. (eds.). Praha: Nakl. Lidové noviny, 2017. 159 s. ISBN 978-80-7422-609-0.
- Homoláč, J. – Mrázková, K.: Znovuvedení kritické analýzy diskurzu do českého prostředí. *Slovo a slovesnost*, 78 (3), 2017, s. 237–253.
- Ireinová, M.: Mluva v českých městech a nivelizační procesy v tradičních dialektech. In: *Dynamika rozwoju gwar słowiańskich w XXI wieku: Dialektologia Słowiańska, Tom II*. D. K. Rembiszewska (ed.). Warszawa: Instytut Slawistyki Polskiej Akademii Nauk, 2017, s. 141–146. ISBN 978-83-64031-68-7.
- Karlíková, H.: Český zoologický termín zlak – novotvar nebo výpůjčka? *Jezikoslovni zapiski* (Ljubljana), 23 (2), 2017, s. 159–163.
- Kloferová, S.: Ein neues dialektologisches Projekt zum Tschechischen: das Wörterbuch der tschechischen Dialekte in Böhmen, Mähren und Schlesien. In: *7. Kongress der Internationalen Gesellschaft für Dialektologie und Geolinguistik (SIDG). Wien, 23.-28.07.2012*. E. Wandl-Vogt – A. Dorn (eds.). Wien: Praesens Verlag, 2017, s. 213–220. ISBN 978-3-7069-0962-4.
- Liška, T. – Barbierik, K. – Bodlák, M. – Děngeová, Z. – Jarý, V. – Lišková, M. – Nový, J. – Virius, M.: Cache Module for the Dictionary Writing System. In: *Proceedings of the 2015 Federated Conference on Software Development and Object Technologies*. J. Janech, J. Kostolny, T. Gratkowski (ed.). Cham: Springer International Publishing AG, 2017, s. 122–132. ISBN 978-3-319-46534-0.
- Nejedlý, P.: Emancipace češtiny jako kulturního jazyka za vlády Karla IV. In: *Karel IV. a Emauzy. Liturgie – text – obraz*. K. Kubínová – K. Benešová – V. Čermák – T. Slavický – D. Soukup – Š. Šimek (eds.). Praha: Artefactum, 2017, s. 196–204. ISBN 978-80-86890-92-0.
- Nová, J. – Mžourková, H.: Terminology and Labelling Words by Subject in Monolingual Dictionaries – What Do Domain Labels Say to Dictionary Users? *Jazykovedný časopis*, 68 (2), 2017, s. 296–304.
- Neprašová, R.: Zur Einheitlichkeit der Bedeutungsinterpretation des Phrasems im Bedeutungswörterbuch. In: *Junge Slavistik im Dialog VI: Beiträge zur XI. Internationalen Slavistischen Konferenz*. A. Weigl – N. Nubler – K. Naumann – M. Volkel-Bill – S. Grah – T. Lis (eds.). Hamburg: Verlag Dr. Kovač, 2017, s. 247–256. ISBN 978-3-8300-9444-9.
- Smejkalová, K.: Kodifikace propriet v teorii jazykové kultury. In: *Struktura v jazyce, jazyk v komunikaci*. O. Uličný (ed.). Liberec: Technická univerzita v Liberci, 2017, s. 121–132. ISBN 978-80-7494-365-2
- Šimandl, J. – Osolobě, K. – Hlaváčová, J. – Petkevič, V. – Svášek, M.: Nová automatická morfoloická analýza češtiny. *Naše řeč*, 100 (4), 2017, s. 225–234.
- Šimek, Š.: K „dialogu“ mezi středověkými (a raně novověkými) kronikáři – na příkladu staročeské kroniky Martimiani. *Mediaevalia Historica Bohemica*, 20 (1), 2017, s. 207–226.
- Šipková, M.: Reflection on the Dictionary of Czech Dialects. In: *7. Kongress der Internationalen Gesellschaft für Dialektologie und Geolinguistik (SIDG). Wien, 23.-28.07.2012*. E. Wandl-Vogt – A. Dorn (eds.). Wien: Praesens Verlag, 2017, s. 307–314. ISBN 978-3-7069-0962-4.
- Švelch, J. – Sherman, T.: “I see your garbage”: Participatory practices and literacy privilege on “Grammar Nazi” Facebook pages in different sociolinguistic contexts. *New Media & Society*, August 3, 2017. Publikováno on-line: <https://doi.org/10.1177/1461444817719087>.
- Voleková, K.: Mariánské hodinky v kontextu staročeského překladu žaltáře. In: *Karel IV. a Emauzy. Liturgie – text – obraz*. K. Kubínová – K. Benešová – V. Čermák – T. Slavický – D. Soukup – Š. Šimek (eds.). Praha: Artefactum, 2017, s. 220–230. ISBN 978-80-86890-92-0.
- Vykypěl, B.: *Problems of Etymology*. Praha: Nakl. Lidové noviny, 2017. 81 s. ISBN 978-80-7422-555-0.

Úplný seznam odborné produkce pracovníků ÚJČ je dostupný v databázi ASEP (<http://www.lib.cas.cz/cs/asep>).

c) Tuzemské vědecké akce

V roce 2017 pořádalo oddělení vývoje jazyka Ústavu pro jazyk český společně se Slovanským ústavem *Akademické setkání pořádané u příležitosti stého výročí narození Vladimíra Kyase*. Akce probíhala pod záštitou Českého komitétu slavistů.

Kromě toho pracovníci ÚJČ proslavili tři přednášky v *Kruhu přátel českého jazyka*, šest v *Jazykovědném sdružení ČR* a rovněž se podíleli na nejrůznějších seminářích a dalších vystoupeních před odbornou veřejností.

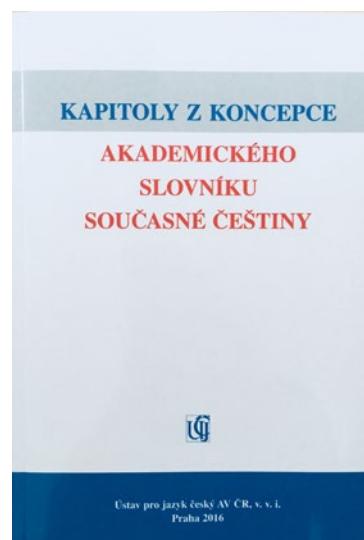
d) Infrastruktura

Knihovna oddělení vědeckých informací ÚJČ, specializovaná na lingvistickou a bohemistickou literaturu, má ve svém fondu asi 58 tisíc svazků a více než 150 titulů aktuálně odebíraných domácích i zahraničních časopisů; roční přírůstek knihovních jednotek činí zhruba 500 titulů. Knihovní fond a další, např. rešeršní služby jsou k dispozici nejen pracovníkům akademických ústavů a studentům, ale i veřejnosti. Bibliografický úsek analyticky zpracovává bohemistickou lingvistickou produkci vycházející v ČR i v zahraničí a v současné době excerpuje více než 350 titulů domácích a zahraničních časopisů. Databáze obsahuje přibližně 85 tisíc bibliografických záznamů, roční přírůstek činí asi 5,5 tisíce záznamů. Bibliografické příspěvky, čítající několik set záznamů, se pravidelně zasílají do čtyř mezinárodních bibliografií. Z bibliografické databáze se rovněž poskytují rešeršní služby.

Již řadu let ÚJČ vytváří a veřejnosti zpřístupňuje *internetové informační zdroje* o češtině a obecněji o komunikaci. Na webu ÚJČ jsou k dispozici on-line prohledávatelné starší *výkladové slovníky češtiny* – velký *Příruční slovník jazyka českého* a střední *Slovník spisovného jazyka českého*. Druhý jmenovaný je spolu s dosud nejnovějším výkladovým *Slovníkem spisovné češtiny pro školu a veřejnost* a *Akademickým slovníkem cizích slov* připojen k slovníkovým heslům v *Internetové jazykové příručce*. Od ledna 2017 je možné vyhledávat v heslech (od písmene A) *Akademického slovníku současné češtiny*. Od počátku roku 2017 je rovněž k dispozici elektronická verze *Slovníku afixů užívaných v češtině*, zpracovávající předpony (prefixy) a přípony (sufixy). V elektronické verzi *Českého jazykového atlasu* přibyly *Dodatky*. V rámci dvou velkých projektů s názvy *Lexiko* a *Vokabulář webový* jsou průběžně zveřejňovány elektronické verze existujících knižních děl a speciální webové aplikace. Webové hnízdo *Lexiko* kromě výše uvedených jednojazyčných výkladových slovníků PSJČ a SSJČ integruje i hesláře dalších zdrojů (Nová slova v češtině 1 a 2, Slovesa pro praxi, Slovník vazeb a databázi Neomat), v roce 2017 zde byla zveřejněna monografie *Kapitoly z koncepce Akademického slovníku současné češtiny*. *Vokabulář webový* sdružuje unikátní sbírku pramenů k vývoji češtiny – od textů staro- a středněčeských literárních památek přes digitalizované historické mluvnice a jazykové příručky až k široké paletě lexikografických zdrojů, k dispozici jsou rovněž nástroje pro badatele. Významnou součástí *Vokabuláře* je *Elektronický*

Jana Papcunová, vedoucí oddělení vědeckých informací

slovník staré češtiny. Elementární přehled o české slovní zásobě mezi léty 1500–1780 podává samostatná a svébytná [Lexikální databáze humanistické a barokní češtiny](#). Mezi [onomastické zdroje](#) náleží Profousův slovník *Místní jména v Čechách z poloviny 20. století*, dále se novými hesly rozšiřuje *Slovník pomístních jmen v Čechách* a *Slovník pomístních jmen na Moravě a ve Slezsku*. Speciální [korpusy mluvené češtiny](#) jsou zastoupeny multimediálním korpusem DIALOG a korpusem MONOLOG. V roce 2017 k nim přibýly [Fonologické korpusy češtiny](#), které se skládají ze dvou částí, fonologického lexikálního korpusu a fonologického textového korpusu. Na webu ÚJČ je rovněž k dispozici [elektronický archiv](#) časopisů *Naše řeč* a *Slovo a slovesnost*.

ÚJČ vydává [jeden impaktovaný časopis](#) – *Slovo a slovesnost* (zařazeno mj. do databází ERIH PLUS a SCOPUS, IF 0,679) – a [tři recenzované](#) – *Naši řeč* (ERIH PLUS), *Acta onomastica* (ERIH PLUS a SCOPUS) a *Korpus – gramatiku – axiologii* (viz příloha 5).

[Kurzy Kabinetu studia jazyků](#) využilo v r. 2017 celkem 2 040 posluchačů, z nichž 1 832 bylo zaměstnanců ústavů AV ČR a 208, tj. 10 %, bylo z řad veřejnosti, často studentů vysokých škol. Součástí Kabinetu studia jazyků je [Centrum akademického psaní](#), které se specializuje na pomoc akademikům s odborným psaním a přednášením v angličtině. V roce 2017 prošlo specializovanými kurzy psaní typu [blended learning](#) 197 posluchačů, z nichž bylo 88 zaměstnanců AV ČR, ostatní posluchače tvořili doktorandi a badatelé z řad veřejnosti. Lektoři Centra dále poskytli přes 150 hodin individuálních konzultací k odborným textům v angličtině a odpřednášeli 12 seminářů, jichž se celkově zúčastnilo přes 200 posluchačů.

e) Popularizace

Nejvýznamnější popularizační aktivitou ÚJČ je služba [jazykové poradny](#). Již od roku 1936 mají tazatelé z řad veřejnosti možnost obrátit se s jazykovým dotazem na pracovníky oddělení jazykové kultury telefonicky či písemně. V loňském roce bylo prostřednictvím telefonu vyřízeno denně průměrně 40 dotazů. Jazykové dotazy, tento významný autentický zdroj informací o jazykovém úzu, jsou zaznamenávány, tříděny do lingvisticky strukturovaných databází a dále využívány pro lingvistické bádání i tvorbu dalších jazykovědných příruček. Vedle toho bylo vypracováno 69 písemných žádostí o placenou jazykovou expertizu. Doplňkově se na poradenské činnosti podílejí také ostatní oddělení. [Internetová jazyková příručka](#), která je v současnosti nejvyhledávanějším elektronickým zdrojem vzniklým v ÚJČ a zároveň cennou pomůckou při jazykovém poradenství, vzdělávání i výuce češtiny, zaznamenala za devět let svého provozu (2009–2017) přes 97 milionů přístupů a je nejnavštěvovanější webovou stránkou Akademie věd ČR. V roce 2017 průměrný denní počet přístupů přesáhl 50 000, ve dnech školní docházky byla průměrná návštěvnost přes 54 000 přístupů. K anglické verzi evidujeme celkem přes 500 000 přístupů, z toho přes 100 000 v roce 2017.

Jazykové poradenství v ÚJČ

Pracovníci ÚJČ se podílejí na přípravě soutěžních úkolů [Olympiády v českém jazyce](#), určené studentům základních a středních škol, a na hodnocení jejich vypracování v okresních a krajských kolech.

Významnou složkou činnosti ÚJČ je [popularizace češtiny v médiích](#) – v novinách, časopisech, na internetu a také v televizních a rozhlasových pořadech (např. Česká televize, Český rozhlas, deníky MF Dnes, Lidové noviny a jejich internetové verze a další). Pracovníci všech oddělení se zapojují do popularizačních aktivit, ať už v podobě jednotlivých autorských příspěvků, či vyjádření pro novináře, anebo tvorbou rozsáhlejších celků nejrůznějšího charakteru. V Lidových novinách jsou již řadu let otiskovány pravidelné jazykové koutky Jazykové okénko a Ztraceni v jazyce, v roce 2017 k nim nově přibyla rubrika o neologismech Slovo. Dlouholetou tradici má i rubrika Slovo nad zlato v ČRo Dvojka, pořad O původu příjmení tamtéž či jazykové koutky a sloupky pro ČRo Plzeň. Pracovníci ÚJČ rovněž dlouhodobě přispívají do časopisů Živa, Týdeník Rozhlas, Vesmír a rovněž v dalších periodikách bylo během roku 2017 zveřejněno mnoho příspěvků informujících o současné i staré češtině.

V Praze i Brně pracovníci ÚJČ pravidelně provádějí školení v rámci seminářů [Základy vědecké práce](#) pro doktorandy na AV ČR a v rámci projektu Otevřená věda organizují [Školu českého jazyka a literatury pro pedagogy](#). U příležitosti [dne otevřených dveří](#) ÚJČ nabídl veřejnosti seznámení se svou činností. Pracovníci ÚJČ přednesli pět přednášek a vedli jeden seminář v rámci [Týdne vědy a techniky AV ČR](#) a rovněž prezentovali činnost kabinetu studia jazyků na Veletrhu vědy (Den kariérního poradenství).

Na přání nejrůznějších institucí se pořádají [přednášky a školení zaměstnanců](#) – např. pro Senát PČR, Úřad průmyslového vlastnictví, Justiční akademii, Dům zahraniční spolupráce, Oxford House Praha. V roce 2017 byly prosloveny přednášky pro Českou televizi a [semináře](#) pro redaktory Českého rozhlasu. V říjnu 2017 se rovněž uskutečnil seminář pro Českou národní banku k dokumentu Zpráva o finanční stabilitě 2016/2017.

f) Ocenění

V roce 2017 za vynikající vědeckou a pedagogickou činnost obdržel prof. Petr Čornej z oddělení vývoje jazyka ÚJČ [Stříbrnou pamětní medaili Senátu PČR](#).

2. Spolupráce s vysokými školami

Pracovníci ÚJČ se podílejí na výuce na řadě fakult vysokých škol v České republice (FF UK Praha, FSV UK Praha, KTF UK Praha, ETF UK Praha, FD ČVUT Praha, FF MU Brno, FF UP Olomouc, PedF UP Olomouc aj.), na několika vysokých školách jsou členy oborových rad pro doktorské studium, přijímacích komisí a vědeckých rad. Za zimní a letní semestr roku 2017 pracovníci ÚJČ odučili celkem 2 523 hodin, kromě toho vedli nebo posuzovali bakalářské, magisterské a doktorské práce.

Interiéry v Letenské

Z přednášky Markéty Pravdové

Spolupráce s vysokými školami se realizovala též četnými dalšími projekty, např. LINDAT/CLARIN – Vybudování a provoz českého uzlu pan-evropské infrastruktury pro výzkum a LINDAT/CLARIN – Výzkumná infrastruktura pro jazykové technologie – rozšíření repozitáře a výpočetní kapacity společně s MFF UK Praha. V rámci projektu NAKI Zpřístupnění dotazů jazykové poradny v lingvisticky strukturované databázi spolupracuje ÚJČ s Fakultou aplikovaných věd ZČU Plzeň; na projektu Výzkumná infrastruktura pro diachronní bohemistiku se jako spolřešitel podílí Fakulta elektrotechnická Českého vysokého učení technického. V rámci centra excelence probíhá spolupráce s Katolickou teologickou fakultou Univerzity Karlovy (projekt Kulturní kódy a jejich proměny v husitském období).

3. Spolupráce s podnikatelskou sférou a jinými subjekty

Spolupráce s dalšími subjekty probíhá především formou expertní činnosti – pro nejrůznější instituce se v ÚJČ vypracovávají **vědecké posudky a expertizy**, např. posudky na učebnice češtiny pro střední školy, posudky překladů i původních rukopisů monografií pro různá nakladatelství, expertní šetření pro státní orgány a advokátní kanceláře, posudky návrhů grantových projektů pro různé agentury apod. Smluvní spolupráce probíhá také s Centrem pro zjišťování výsledků vzdělávání (CERMAT), jednak na úrovni přípravy a revize textů, testových úloh a všech přijímacích testů, jednak na úrovni členství ve validační komisi pro státní maturitní zkoušku ze zkušebního oboru Český jazyk a literatura a Český jazyk a literatura pro neslyšící.

S Fakultou humanitních studií UK v Praze spolupracuje ÚJČ na programu Uniprep, kurzu připravujícím mluvčí slovanských jazyků na univerzitní studium v českém jazyce. Pracovníci ÚJČ se pravidelně účastní programu Posilování odborných a jazykových kompetencí, a to jako lektori a členové zkušebních komisí, kteří ověřují úroveň zvládnutí češtiny vyžadovanou pro udělení certifikátu ÚJČ.

Pracovníci ÚJČ jsou již delší dobu zapojeni do **monitorovacích sítí** prováděním analýz jazyka vybraných pořadů České televize (hodnocení probíhá od roku 2006, výsledky hodnocení jsou zveřejňovány na adrese <http://www.ceskatelevize.cz/vse-o-ct/press/analyza-a-hodnoceni-jazykove-urovne-vybranych-poradu/>). Na základě smluv o poskytování služeb pracovníci ÚJČ spolupracují s Českým rozhlasem, Českou tiskovou kancelář a mediální skupinou MAFRA, a. s., a to formou pravidelné konzultační činnosti, workshopů s tvůrci pořadů, redaktory a zpravodaji.

Z konference 100 let Naší řeči

4. Mezinárodní spolupráce

V roce 2017 ÚJČ pořádal dvě významné akce s mezinárodní účastí a na jedné se podílel. 9.–11. 1. 2017 se v budově Akademie věd na Národní 3 uskutečnila konference **100 let Naší řeči**, které se zúčastnilo 150 vědců, z toho 5 ze zahraničí. Proslovené přednášky a prezentace představily nové podněty

bádání v oblasti jazykové kultury, ale i mnoha dalších lingvistických disciplín. [Etymologické symposion Brno 2017](#), proběhlé 12.–14. 9. 2017, přivítalo 51 účastníků, z toho 32 zahraničních. Ještě týž rok byl do tisku odevzdán recenzovaný sborník prezentovaných příspěvků. V době 24.–26. 4. 2017 byla pořádána konference [Propria a apelativa – aktuální otázky](#) Pedagogickou fakultou Univerzity Karlovy, Ústav pro jazyk český v tomto případě zaujal roli spolupořadatele. Na konferenci bylo přítomno 44 účastníků, z toho 22 ze zahraničí. Do tisku byl již odevzdán konferenční sborník.

Pokračuje spolupráce v přispívání do [mezinárodních bibliografických databází](#) zaměřených na lingvistiku. ÚJČ spolupracuje v rámci dvoustranných dohod se zahraničními pracovišti z Velké Británie, USA, Nizozemska a Polska.

Z [významných zahraničních vědců](#) navštívili ÚJČ např.:

- prof. Jelena Berezovič, Ural'skij federal'nyj universitet, Jekaterinburg, Rusko
- prof. Dr. Tilman Berger, Slavisches Seminar der Universität Tübingen, Německo
- Mgr. Karolina Borowiec; Zakład Historii Języka Polskiego Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza, Poznań, Polsko
- prof. Hristina Dejkova, Institut za bǎlgarski ezik „Prof. Ljubomir Andrejčin“ při BAN, Sofie, Bulharsko
- dr. Tamás Eitler, Eötvös Loránd Tudományegyetem, Budapešť, Maďarsko
- prof. Metka Furlan, Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU, Lublaň
- dr.sc. Siniša Habijanec, Ph.D., Jazykovedný ústav Ľudovíta Štúra SAV, Bratislava, Slovensko
- prof. Mariola Jakubowicz, Instytut slawistyki PAN, Krakov, Polsko
- dr. Ljubov Kurkina, Institut ruskogo jazyka im. V. V. Vinogradova, Moskva, Rusko
- prof. Aleksandar Loma, Institut za srpski jezik SANU, Bělehrad, Srbsko
- Mgr. Dorota Maslej, Zakład Historii Języka Polskiego Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza Poznań, Polsko
- prof. UAM dr. hab. Tomasz Mika, Zakład Historii Języka Polskiego Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza, Poznań, Polsko
- univ. prof. Mag. Dr. Stefan Michael Newerkla; Institut für Slawistik, Universität Wien, Rakousko
- dr. Henrik Nilsson, Sveriges centrum för fackspråk och terminologi, Stockholm, Švédsko
- prof. Jasna Vlajić Popović, Institut za srpski jezik SANU, Bělehrad, Srbsko
- prof. Sergej Skorvid, Ruské státní humanitní univerzity, Moskva, Rusko
- doc. Ruska Stancheva, Institut za bǎlgarski ezik, BAV, Sofia, Bulharsko
- dr. Milen Tomov, Institut za bǎlgarski ezik, BAV, Sofia, Bulharsko

Henrik Nilsson a Martin Prošek

IV. Hodnocení další a jiné činnosti

Předmětem jiné činnosti je výuka českého jazyka i cizích jazyků, ověřování jazykových znalostí a organizace jazykových zkoušek pro subjekty mimo AV ČR. Kurzy Kabinetu studia jazyků využilo v roce 2017 celkem 208 posluchačů z řad veřejnosti, specializovanými kurzy (typ *blended learning*) Centra akademického psaní, působícího v rámci KSJ, prošlo 12 posluchačů z řad veřejnosti. Veškerou tuto činnost provádějí zkušení odborníci, o její vysoké úrovni svědčí i dlouhodobý zájem ze strany přijímajících subjektů.

V. Informace o opatřeních k odstranění nedostatků v hospodaření a zpráva, jak byla splněna opatření k odstranění nedostatků uložená v předchozím roce

Žádná opatření k odstranění nedostatků v hospodaření nebyla Ústavu pro jazyk český AV ČR, v. v. i., v předmětném období uložena.

VI. Finanční informace o skutečnostech, které jsou významné z hlediska posouzení hospodářského postavení instituce a mohou mít vliv na její vývoj

Sídlo ÚJČ v Letenské ulici

Největším problémem ÚJČ AV ČR, v. v. i., zůstává, že nemá vlastní budovu a jeho činnost probíhá ve čtyřech objektech jiných vlastníků. Od roku 2013 došlo v tomto směru ke zlepšení podmínek pro studium jazyků v rámci kabinetu studia jazyků ÚJČ. Pracoviště se přestěhovalo z budovy ÚČL AV ČR, v. v. i., v ul. Na Florenci do budovy v Hyberské 8, Praha 1, která je ve správě SSČ AV ČR, v. v. i. V roce 2017 proběhla další jednání o budově Washingtonova 21, Praha 1, a zvažována byla i možnost dislokace ÚJČ do Ládví, objekt ve Washingtonově ulici byl však shledán v mnoha ohledech jako vhodnější, mj. pro jeho výhodné umístění blízko centra a dobrou dopravní obslužnost. Přesto se do konce roku 2017 nepodařilo otázku dislokace ÚJČ uspokojivě vyřešit. Dále byla v roce 2017 projednávána plánovaná rekonstrukce budovy Hyberská 8, Praha 1. Zvažována byla možnost aktivního působení kabinetu studia jazyků v této budově i po dobu rekonstrukčních prací.

VII. Předpokládaný vývoj činnosti pracoviště

Vědecká činnost pracoviště se bude nadále vyvíjet především v intencích ústavních úkolů jednotlivých oddělení a početných grantových projektů (viz příloha 4).

Seznam ústavních úkolů (a jejich vedoucích):

- Teorie a praxe jazykové kultury včetně jazykového poradenství (PhDr. Kamila Smejkalová, Ph.D.)
- Lingvistika textu a diskurzu, stylistika psané a mluvené češtiny (Mgr. Petr Kaderka, Ph.D.)
- Diachronní lexikografie a textologie (Mgr. Štěpán Šimek)
- Lexikografie a lexikologie (do 1. 11. 2017 PhDr. Pavla Kochová, od 1. 11. 2017 PhDr. Martin Prošek, Ph.D.)
- Mluvnice současné češtiny (doc. PhDr. František Štícha, CSc.)
- Etymologický slovník jazyka staroslověnského (PhDr. Helena Karlíková, CSc.)
- Výzkum nespisovných útvarů českého národního jazyka (PhDr. Milena Šipková, CSc.)
- Výzkum vlastních jmen (PhDr. Pavel Štěpán, Ph.D.)
- Bibliografie a knihovnické služby (PhDr. Jana Papcunová)
- Studium a výuka jazyků (PhDr. Eva Škarková)

VIII. Aktivity v oblasti ochrany životního prostředí

Z charakteru činnosti ÚJČ AV ČR, v. v. i., vyplývá, že v této oblasti nemůže provádět žádné zásadní aktivity. Přesto se na ochraně životního prostředí podílí alespoň tříděním odpadu.

IX. Aktivity v oblasti pracovněprávních vztahů

V roce 2017 nastoupilo do ÚJČ AV ČR, v. v. i., 18 zaměstnanců a pracovní poměr ukončilo 18 zaměstnanců. Dohody o pracovní činnosti byly uzavřeny se 2 zaměstnanci, dohod o provedení práce bylo uzavřeno 182, přičemž se jedná zejména o grantové projekty.

Věková struktura zaměstnanců výzkumu v roce 2017:

vedoucí vědeckí pracovníci a vědeckí pracovníci	35	doktorandi	26
do 30 let	0	do 30 let	10
31–40 let	8	31–40 let	11
41–50 let	11	41–50 let	3
51–60 let	3	51–60 let	1
nad 60 let	13	nad 60 let	1
vědeckí asistenti	17	odborní pracovníci výzkumu a vývoje	47
do 30 let	0	do 30 let	11
31–40 let	14	31–40 let	9
41–50 let	3	41–50 let	10
51–60 let	0	51–60 let	9
nad 60 let	0	nad 60 let	8

Od května 2017 probíhala jednání mezi Ústavem pro jazyk český AV ČR, v. v. i, a základní odborovou organizací (ZO) o vzájemných návrzích na úpravy **kolektivní smlouvy**, na jejichž základě byl v prosinci 2017 ÚJČ, zastoupeným ředitelem ÚJČ PhDr. Martinem Proškem, Ph.D, a ZO, zastoupenou předsedou výboru odborové organizace (VZO) Mgr. Michalem Hořejším, návrh kolektivní smlouvy pro rok 2018 schválen. V říjnu 2017 byl VZO projednáván návrh nového **mzdového předpisu** ÚJČ, všechny připomínky k předpisu byly do jeho výsledného znění téhož roku uspokojivě zapracovány.

X. Poskytování informací podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím

- a) počet vydaných žádostí o informace: 0
 - počet vydaných rozhodnutí o odmítnutí žádosti: 0
- b) počet podaných odvolání proti rozhodnutí: 0
- c) popis podstatných částí každého rozsudku soudu ve věci přezkoumání zákonnosti rozhodnutí povinného subjektu o odmítnutí žádosti o poskytnutí informace a přehled všech výdajů, které povinný subjekt vynaložil v souvislosti se soudními řízeními o právech a povinnostech podle tohoto zákona, a to včetně nákladů na své vlastní zaměstnance a nákladů na právní zastoupení: **žádné soudní řízení neprobíhalo**
- d) výčet poskytnutých výhradních licencí, včetně odůvodnění nezbytnosti poskytnutí výhradní licence: 0
- e) počet stížností podaných podle § 16a, důvody jejich podání a stručný popis způsobu jejich vyřízení: 0
- f) další informace vztahující se k uplatňování tohoto zákona: **nejsou**

ÚSTAV PRO JAZYK ČESKÝ AV ČR, v. v. i.
Letenská 4, 118 51 Praha 1

razítko

podpis ředitele ÚJČ AV ČR, v. v. i.

Přílohou výroční zprávy je účetní závěrka a zpráva o jejím auditu.

Příloha 1: **Vzdělání a vzdělávání pracovníků ústavu**

Akademicko-vědecké a vědecko-pedagogické tituly pracovníků ústavu

	akademicko-vědecké tituly		vědecko-pedagogické tituly	
	CSc./Ph.D.	DrSc./DSc.	docent	profesor
počet k 31. 12. 2017	57	2	4	2
z toho uděleno v roce 2017	6	0	0	0

Forma vědeckého vzdělávání

	absolventi v r. 2017	doktorandi k 31. 12. 2017	nově přijatí v r. 2017
doktorandi (studenti DSP)	6	35	1

Příloha 2: **Pedagogická činnost pracovníků ústavu**

	letní semestr 2016/2017			zimní semestr 2017/2018		
	přednášky	semináře	cvičení	přednášky	semináře	cvičení
počet semestrálních cyklů v bakalářských programech	12	3	20	9	4	10
počet semestrálních cyklů v magisterských programech	2	8	6	7	5	9

	letní semestr 2016/2017			zimní semestr 2017/2018		
	Bc.	Mgr.	Ph.D.	Bc.	Mgr.	Ph.D.
celkový počet odpřednášených hodin na VŠ	837	447	55	675	455	54
počet pracovníků ústavu působících na VŠ	19	10	6	19	14	5

Příloha 3: Projekty a granty

Grantová agentura ČR

Fonologie českých anglicismů, řešitel: PhDr. Aleš Bičan, Ph.D., doba řešení: 2016–2018

Odras života našich předků v mizejících slovech, řešitelka: PhDr. Stanislava Kloferová, CSc., doba řešení: 2016–2018

Orthographia Bohemica a náměšťská mluvnice (filologická analýza a kritické edice), řešitel: PhDr. Ondřej Koupil, Ph.D., doba řešení: 2016–2018

Příčiny vidové nepárovosti v češtině, řešitel: Mgr. Luboš Veselý, Ph.D., doba řešení: 2016–2018

Slovní zásoba slovníků Daniela Adama z Veleslavína, řešitelka: PhDr. Miloslava Vajdlová, doba řešení: 2015–2017

Slovtvorný vývoj deverbativních substantiv ve staré a střední češtině, řešitel: PhDr. Petr Nejedlý, Ph.D., doba řešení: 2015–2017

Staročeské biblické prology, řešitelka: Mgr. Markéta Pytlíková, Ph.D., (v r. 2015), Mgr. Kateřina Voleková, Ph.D., (od r. 2016), doba řešení: 2015–2017

Syntax mluvené češtiny, řešitelka: prof. PhDr. Jana Hoffmannová, DrSc., doba řešení: 2015–2017

Etymologický slovník jazyka staroslověnského: završení generačního projektu, řešitelka: PhDr. Helena Karlíková, CSc., doba řešení: 2013–2017

Kulturní kódy a jejich proměny v husitském období (centrum excellence), řešitel: prof. PhDr. František Šmahel, DrSc., Centrum medievistických studií, Filozofický ústav AV ČR, spoluřešitelka za ÚJČ: PhDr. Alena Černá, Ph.D., 2. spoluřešitel: prof. PhDr. Jiří Kuthan, DrSc., Katolická teologická fakulta UK, doba řešení: 2012–2018

Ministerstvo kultury – program NAKI

Zpřístupnění dotazů jazykové poradny v lingvisticky strukturované databázi, řešitel za ÚJČ: PhDr. Martin Prošek, Ph.D., spoluřešitel: doc. Ing. Luděk Müller, Ph.D., Fakulta aplikovaných věd ZČU, doba řešení: 2016–2019

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

Projekt LINDAT/CLARIN – Výzkumná infrastruktura pro jazykové technologie – rozšíření repozitáře a výpočetní kapacity, řešitel: prof. RNDr. Jan Hajič, Dr., Matematicko-fyzikální fakulta UK, spoluřešitel za ÚJČ: PhDr. Martin Prošek, Ph.D., doba řešení: 2016–2019

Projekt LINDAT/CLARIN – Jazyková výzkumná infrastruktura v České republice, řešitel: prof. RNDr. Jan Hajič, Dr., Matematicko-fyzikální fakulta UK, spoluřešitel za ÚJČ: doc. RNDr. Karel Oliva, Dr., (do 30. 9. 2016), PhDr. Martin Prošek, Ph.D., (od 1. 10. 2016), doba řešení: 2016–2019

Výzkumná infrastruktura pro diachronní bohemistiku, hlavní řešitel za ÚJČ: Dalibor Lehečka, spoluřešitel: Ing. Martin Klíma, Ph.D., Fakulta elektrotechnická ČVUT, doba řešení: 2016–2019

Příloha 4: Časopisy vydávané nebo spoluvydávané ústavem

Slovo a slovesnost (<http://sas.ujc.cas.cz/>)

Slovo a slovesnost je impaktovaný vědecký časopis věnovaný otázkám teorie a kultury jazyka. Vychází od r. 1935, kdy byl založen jako orgán Pražského lingvistického kroužku. Přináší původní české i zahraniční práce zabývající se sémiotikou, sémantikou, gramatikou, pragmatikou, sociolingvistikou, psycholingvistikou, textovou lingvistikou, teorií překladu aj. Je jediným domácím časopisem, v němž vycházejí příspěvky s tematikou z obecné lingvistiky. Díky rozvíjení pražské funkcionalistické tradice patří dnes k nejvýznamnějším středoevropským lingvistickým a sémiotickým časopisům.

Slovo a slovesnost: Časopis pro otázky teorie a kultury jazyka. Ved. red. Petr Kaderka. ÚJČ AV ČR: Praha, roč. 78, 2017, č. 1–4. 360 s. ISSN 0037-7031.

Naše řeč (<http://nase-rec.ujc.cas.cz/>)

Naše řeč je recenzovaný odborný časopis věnovaný češtině jako mateřskému jazyku. Byl založen v roce 1916, vychází pětkrát ročně. Přináší stati pojednávající o současné češtině, ale i zohledňující její vývoj, věnuje se otázkám českého pravopisu, gramatiky a slovní zásoby, tématům stylistiky a textové lingvistiky; zaměřuje se také na spisovnou češtinu ve vztahu k ostatním jazykovým útvarům. V popředí je vzhled do otázek jazykové kultury češtiny i jazykové kultury obecně a zřetel k vývojové dynamice češtiny, k problémům úzu, normy a kodifikace. Časopis rozvíjí diskuse na aktuální jazykovědná témata.

Naše řeč. Ved. red. Markéta Pravdová. ÚJČ AV ČR: Praha, roč. 100, 2017, č. 1–5. 336 s. ISSN 0027-8203.

Korpus – gramatika – axiologie (<http://nlp.fi.muni.cz/kga/>)

Časopis *Korpus – gramatika – axiologie* je profilován jako vědecké lingvistické periodikum, jehož vznik byl motivován novou orientací části lingvistické obce na empirické a do značné míry objektivizované metody vědeckého výzkumu jazyka prostřednictvím rozsáhlé a žánrově pestré materiálové báze, již poskytují velké elektronické korpusy textů. Na rozdíl od tradičních českých lingvistických časopisů je časopis orientován výhradně na dvě oblasti výzkumu a teorie jazyka: na korpusový výzkum češtiny i jiných jazyků a na hodnocení jazykových prostředků a textů.

Korpus – gramatika – axiologie: Časopis pro korpusový výzkum a hodnocení jazyka = Journal for corpus research and evaluation of language. Ved. red. František Štícha. Univerzita Hradec Králové: Hradec Králové, 2017, č. 15, 16. 76 s., 71 s. ISSN 1804-137X.

Acta onomastica (<http://www.ujc.cas.cz/casopisy/acta-onomastica/>)

Acta onomastica (1960–1982 *Zpravodaj Místopisné komise ČSAV*, 1983–1992 *Onomastický zpravodaj ČSAV*, 1993–1994 *Onomastický zpravodaj*) je jediným onomastickým časopisem v České republice, je vysoce ceněný jak domácími, tak zahraničními vědci. Byl založen v r. 1960 V. Šmilauerem a J. Svobodou. Od samého počátku je toto periodikum recenzovaným odborným časopisem. Původně vycházelo pět čísel ročně, v současné době vychází jedenkrát ročně. Má rozsáhlou síť domácích přispěvatelů, publikují v něm i pracovníci nejazykovědných vědních oborů z České republiky, přispívají do něj rovněž zahraniční onomastikové. Původní stati, recenze a zprávy v něm otiskované se týkají všech oblastí výzkumu vlastních jmen.

Acta onomastica. Ved. red. Pavel Štěpán. ÚJČ AV ČR: Praha, roč. LVII, LVIII, 2016, 2017, 500 s., ISBN 978-80-88211-03-7; 978-80-88211-04-4. ISSN 1211-4413.

ZPRÁVA O HOSPODAŘENÍ

OBSAH

Zpráva nezávislého auditora o ověření řádné účetní závěrky sestavené k 31. 12. 2017	27
Rozvaha	31
Výkaz zisku a ztráty VVI	33
Příloha k účetní závěrce v plném rozsahu za rok 2017	35

**ZPRÁVA NEZÁVISLÉHO AUDITORA
o ověření řádné účetní závěrky sestavené
k 31. 12. 2017**

Ředitel Ústavu pro jazyk český Akademie věd ČR, v.v.i.

Název a sídlo ověřované účetní jednotky

Ústav pro jazyk český Akademie věd ČR, v.v.i.
se sídlem **Letenská 123/4**
Praha 1, PSČ 118 51
IČ 683 78 092

Březen 2018

Výrok auditora

Provedli jsme v návaznosti na smlouvu na auditorské ověření vedení účetnictví a sestavení účetní závěrky za účetní období rok 2017 č. 32/2017 uzavřené dne 21. 11. 2017 audit přiložené řádné účetní závěrky Ústavu pro jazyk český Akademie věd České republiky, v.v.i. (dále také „Ústav“) sestavené na základě českých účetních předpisů, která se skládá z rozvahy k 31. 12. 2017, výkazu zisku a ztráty za rok končící 31. 12. 2017 a přílohy této účetní závěrky, která obsahuje popis použitých podstatných účetních metod a další vysvětlující informace. Údaje o Ústavu jsou uvedeny v úvodu přílohy této účetní závěrky.

Podle našeho názoru účetní závěrka podává věrný a poctivý obraz aktiv a pasiv Ústavu pro jazyk český Akademie věd České republiky k 31. 12. 2017 a nákladů a výnosů a výsledku jejího hospodaření a za rok končící 31. 12. 2017 v souladu s českými účetními předpisy.

Základ pro výrok

Audit jsme provedli v souladu se zákonem o auditorech a standardy Komory auditorů České republiky pro audit, kterými jsou mezinárodní standardy pro audit (ISA) případně doplněné a upravené souvisejícími aplikačními doložkami. Naše odpovědnost stanovená těmito předpisy je podrobněji popsána v oddíle Odpovědnost auditora za audit účetní závěrky. V souladu se zákonem o auditorech a Etickým kodexem přijatým Komorou auditorů České republiky jsme na Ústavu nezávislí a splnili jsme i další etické povinnosti vyplývající z uvedených předpisů. Domníváme se, že důkazní informace, které jsme shromáždili, poskytují dostatečný a vhodný základ pro vyjádření našeho výroku. Jednalo se o statutární audit, když Ústav má dle ustanovení § 29 odst. 4 zákona č. 341/2005 Sb., o veřejných výzkumných institucích ve znění pozdějších předpisů povinnost mít účetní závěrku ověřenou auditorem.

Odpovědnost statutárního orgánu a vedení účetní jednotky za účetní závěrku

Ředitel Ústavu je odpovědný za sestavení účetní závěrky, která podává věrný a poctivý obraz v souladu s českými účetními předpisy, a za takový vnitřní kontrolní systém, který považuje za nezbytný pro sestavení účetní závěrky tak, aby neobsahovala významné (materiální) nesprávnosti způsobené podvodem nebo chybou.

Odpovědnost auditora za audit účetní závěrky

Naším cílem je získat přiměřenou jistotu, že účetní závěrka jako celek neobsahuje významnou (materiální) nesprávnost způsobenou podvodem nebo chybou a vydat zprávu auditora obsahující náš výrok. Přiměřená míra jistoty je velká míra jistoty, nicméně není zárukou, že audit provedený v souladu s výše uvedenými předpisy ve všech případech v účetní závěrce odhalí případnou existující významnou (materiální) nesprávnost. Nesprávnosti mohou vznikat v důsledku podvodů nebo chyb a považují se za významné (materiální), pokud lze reálně předpokládat, že by jednotlivě nebo v souhrnu mohly ovlivňovat ekonomická rozhodnutí, která uživatelé účetní závěrky na jejím základě přijmou.

Při provádění auditu v souladu s výše uvedenými předpisy je naší povinností uplatňovat během celého auditu odborný úsudek a zachovávat profesní skepticismus. Dále je naší povinností:

- Identifikovat a vyhodnotit rizika významné (materiální) nesprávnosti účetní závěrky způsobené podvodem nebo chybou, navrhnout a provést auditorské postupy reagující na tato rizika a získat dostatečné a vhodné důkazní informace, abychom na jejich základě mohli vyjádřit výrok. Riziko, že neodhalíme významnou (materiální) nesprávnost, k níž došlo v důsledku podvodu, je větší než riziko neodhalení významné (materiální) nesprávnosti, způsobené chybou, protože součástí podvodu mohou být tajné dohody (koluze), falšování, úmyslná opomenutí, nepravdivá prohlášení nebo obcházení vnitřních kontrol.
- Seznámit se s vnitřním kontrolním systémem Ústavu relevantním pro audit v takovém rozsahu, abychom mohli navrhnout auditorské postupy vhodné s ohledem na dané okolnosti, nikoli abychom mohli vyjádřit názor na účinnost jejího vnitřního kontrolního systému.
- Posoudit vhodnost použitých účetních pravidel, přiměřenost provedených účetních odhadů a informace, které v této souvislosti statutární orgán Ústavu uvedl v příloze účetní závěrky.
- Posoudit vhodnost použití předpokladu nepřetržitosti trvání při sestavení účetní závěrky statutárním orgánem a to, zda s ohledem na shromážděné důkazní informace existuje významná (materiální) nejistota vyplývající z událostí nebo podmínek, které mohou významně zpochybnit schopnost Ústavu nepřetržitě trvat. Jestliže dojdeme k závěru, že taková významná (materiální) nejistota existuje, je naší povinností upozornit ve své zprávě na informace uvedené v této souvislosti v příloze účetní závěrky, a pokud tyto informace nejsou dostatečné, vyjádřit modifikovaný výrok. Naše závěry týkající se schopnosti Ústavu nepřetržitě trvat vycházejí z důkazních informací, které jsme získali do data naší zprávy. Nicméně budoucí události nebo podmínky mohou vést k tomu, že Ústav ztratí schopnost nepřetržitě trvat.
- Vyhodnotit celkovou prezentaci a obsah účetní závěrky, včetně přílohy, a dále to, zda účetní závěrka zobrazuje podkladové transakce a události způsobem, který vede k věrnému zobrazení.

Naší povinností je informovat statutární orgán mimo jiné o plánovaném rozsahu a načasování auditu a o významných zjištěních, která jsme v jeho průběhu učinili, včetně zjištěných významných nedostatků ve vnitřním kontrolním systému

Ostatní informace

Ostatními informacemi jsou v souladu s § 2 písm. b) zákona o auditorech informace uvedené ve výroční zprávě mimo účetní závěrku a naši zprávu auditora. Za ostatní informace odpovídá statutární orgán Ústavu.

Náš výrok k účetní závěrce se k ostatním informacím nevztahuje. Přesto je však součástí našich povinností souvisejících s auditem účetní závěrky seznámení se s ostatními informacemi a posouzení, zda ostatní informace nejsou ve významném (materiálním) nesouladu s účetní závěrkou či našimi znalostmi o účetní jednotce získanými během

provádění auditu nebo zda se jinak tyto informace nejeví jako významně (materiálně) nesprávné. Posuzujeme rovněž, zda tyto ostatní informace byly ve všech významných (materiálních) ohledech vypracovány v souladu s příslušnými právními předpisy. Tímto posouzením se rozumí, zda ostatní informace splňují požadavky právních předpisů na formální náležitosti a postup vypracování ostatních informací v kontextu významnosti (materiality), tj. zda případné nedodržení uvedených požadavků by bylo způsobilé ovlivnit úsudek činěný na základě ostatních informací.

Do data vydání zprávy auditora jsme výroční zprávu neobdrželi, a proto se k ní nevyjadřujeme. Pokud po seznámení s výroční zprávou usoudíme, že obsahuje významnou (materiální) nesprávnost, předáme tuto informaci osobám pověřeným správou a řízením účetní jednotky formou dopisu.

V Praze dne 05. března 2018

Audico s. r. o., Na Václavce 34, 150 00 Praha 5
auditorské oprávnění Komory auditorů ČR č. 056

.....
Ing. Blanka Budařová, auditorka
auditorské oprávnění
Komory auditorů ČR č. 1100

Rozvaha

Sestaveno k 31.12.2017

(v tis. Kč, s přesností na dvě desetinná místa)

Zpracováno v souladu s
vyhláškou č. 504/2002 Sb.
ve znění pozdějších předpisů

IČO
68378092

Číslo	Položka Název	Číslo řádku	Stav	
			k 01.01.2017	k 31.12.2017
	A.Dlouhodobý majetek celkem	001	10 214,50	10 621,26
	I.Dlouhodobý nehmotný majetek celkem	002	7 068,36	8 456,13
	2.Software	004	6 384,07	6 804,77
	4.Drobný dlouhodobý nehmotný majetek	006	533,36	533,36
	6.Nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek	008	150,94	1 118,00
	II.Dlouhodobý hmotný majetek celkem	010	25 519,34	25 150,48
	4.Samostatné movité věci a soubory movitých věcí	014	12 567,41	11 539,93
	7.Drobný dlouhodobý hmotný majetek	017	12 951,93	13 615,93
	9.Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	019		-5,39
	IV.Oprávký k dlouhodobému majetku celkem	029	-22 373,21	-22 985,35
	2.Oprávký k softwaru	031	-2 559,62	-2 559,62
	4.Oprávký k DDNM	033	-533,36	-533,36
	7.Oprávký k sam. movitým věcem a souborům movitých věcí	036	-6 328,30	-6 276,43
	10.Oprávký k DDHM	039	-12 951,93	-13 615,93
	B.Krátkodobý majetek celkem	041	41 314,60	38 467,70
	II.Pohledávky celkem	052	432,79	1 150,33
	1.Odběratelé	053	8,82	93,60
	4.Poskytnuté provozní zálohy	056	735,44	983,24
	6.Pohledávky za zaměstnanci	058		44,81
	12.Nároky na dotace a ost. zúčtování SR	064	-309,21	-9,59
	17.Jiné pohledávky	069	-2,25	38,27
	III.Krátkodobý finanční majetek celkem	072	40 881,81	36 952,44
	1.Pokladna	073	21,08	127,82
	2.Ceniny	074	345,11	-4,48
	3.Účty v bankách	075	40 515,61	36 829,10
	IV.Jiná aktiva celkem	081		364,93
	1.Náklady příštích období	082		364,93
	AKTIVA CELKEM	085	51 529,10	49 088,96
	A.Vlastní zdroje celkem	086	42 184,28	39 944,97
	I.Jmění celkem	087	40 795,83	39 916,74
	1.Vlastní jmění	088	10 214,50	10 621,26
	2.Fondy	089	30 581,33	29 295,47
	- Sociální fond	090	212,03	98,04
	- Rezervní fond	091	11 740,90	12 782,24
	- Fond účelově určených prostředků	092	3 195,33	636,33
	- Fond reprodukce majetku	093	15 433,07	15 778,87
	II.Výsledek hospodaření celkem	095	1 388,45	28,23
	1.Účet výsledku hospodaření	096		28,23
	2.Výsledek hospodaření ve schvalovacím řízení	097	1 388,45	
	B.Cizí zdroje celkem	099	9 344,82	9 144,00
	III.Krátkodobé závazky celkem	110	9 344,82	9 143,55
	1.Dodavatelé	111	281,90	1 151,21
	3.Přijaté zálohy	113		6,45
	5.Zaměstnanci	115	4 628,42	4 179,55
	6.Ostatní závazky k zaměstnancům	116	0,15	5,88
	7.Závazky k institucím SZ a VZP	117	2 660,73	2 276,26
	8.Daň z příjmu	118	-57,30	-57,30
	9.Ostatní přímé daně	119	921,42	765,50
	10.Daň z přidané hodnoty	120	43,40	24,85
	17.Jiné závazky	127	92,31	94,53
	22.Dohadné účty pasívní	132	773,80	696,62
	IV.Jiná pasíva celkem	134		0,45
	1.Výdaje příštích období	135		107,03
	2.Výnosy příštích období	136		-106,58
	PASIVA CELKEM	138	51 529,10	49 088,96

Bnd.

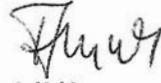
Razítko :

Odpovědná osoba (statutární zástupce) :
Ph.Dr. Martin Prošek Ph.D.

Osoba odpovědná za sestavení :
Jitka Bártová

ÚSTAV PRO JAZYK ČESKÝ AV ČR, v. v. i.
Letenská 4, 118 51 Praha 1

Podpis odpovědné osoby :

Kontrolní kód :

Podpis osoby odpovědné za sestavení :

v. z.

Okamžik sestavení :

Výkaz zisku a ztráty VVI

Od 01.01.2017 do 31.12.2017

(v tis. Kč, s přesností na dvě desetinná místa)

Zpracováno v souladu s
vyhláškou č. 504/2002 Sb.
ve znění pozdějších předpisů

IČO
68378092

Číslo	Položka Název	Číslo řádku	Činnost		
			Hlavní	Další	Jiná
	A.I. Spotřebované nákupy celkem	001	3 458,08		14,14
	A.I.1. Spotřeba materiálu	002	2 573,23		14,14
	A.I.2. Spotřeba energie	003	532,49		
	A.I.3. Spotřeba ostatních neskladovatelných dodávek	004	352,37		
	A.I.4. Prodané zboží	005			
	A.II. Služby celkem	006	11 871,65		253,21
	A.II.5. Opravy a udržování	007	65,59		
	A.II.6. Cestovné	008	919,60		
	A.II.7. Náklady na reprezentaci	009	16,25		
	A.II.8. Ostatní služby	010	10 870,21		253,21
	A.III. Osobní náklady celkem	011	67 026,97		978,57
	A.III.9 Mzdové náklady	012	49 757,30		691,43
	A.III.10. Zákonné sociální pojištění	013	15 940,12		271,18
	A.III.11. Ostatní sociální pojištění	014			
	A.III.12. Zákonné sociální náklady	015	1 329,55		15,96
	A.III.13. Ostatní sociální náklady	016			
	A.IV. Daně a poplatky celkem	017	7,41		
	A.IV.14. Daň silniční	018	4,80		
	A.IV.15. Daň z nemovitostí	019			
	A.IV.16. Ostatní daně a poplatky	020	2,61		
	A.V. Ostatní náklady celkem	021	854,21		
	A.V.17. Smluvní pokuty a úroky z prodlení	022			
	A.V.18. Ostatní pokuty a penále	023			
	A.V.19. Odpis nedobytné pohledávky	024	2,74		
	A.V.20. Úroky	025			
	A.V.21. Kursové ztráty	026	14,90		
	A.V.22. Dary	027			
	A.V.23. Manka a škody	028			
	A.V.24. Jiné ostatní náklady	029	836,58		
	A.VI. Odpisy, prod. majetek, tvorba rezerv a opr. pol. celkem	030	1 054,50		
	A.VI.25. Odpisy DNM a DHM	031	1 054,50		
	A.VI.26. Zůstatková cena prodaného DNM a DHM	032			
	A.VI.27. Prodanné cenné papíry a podíly	033			
	A.VI.28. Prodaný materiál	034			
	A.VI.29. Tvorba rezerv	035			
	A.VI.30. Tvorba opravných položek	036			
	A.VII. Poskytnuté příspěvky celkem	037			
	A.VII.31. Poskytnuté příspěvky zúčtované mezi org. složkami	038			
	A.VII.32. Poskytnuté členské příspěvky	039			
	A.VIII. Daň z příjmů celkem	040			
	A.VIII.33. Dodatečné odvody daně z příjmu	041			
	A. Náklady celkem	042	84 272,83		1 245,93
	B.I. Tržby za vlastní výkony a za zboží celkem	043	834,33		902,92
	B.I.1. Tržby za vlastní výrobky	044	140,55		
	B.I.2. Tržby z prodeje služeb	045	693,78		902,92
	B.I.3. Tržby za prodané zboží	046			
	B.II. Změna stavu vnitroorganizačních zásob celkem	047			
	B.II.4. Změna stavu zásob nedokončené výroby	048			
	B.II.5. Změna stavu zásob polotovarů	049			
	B.II.6. Změna stavu zásob výrobků	050			
	B.II.7. Změna stavu zvířat	051			
	B.III. Aktivace celkem	052			
	B.III.8. Aktivace materiálu a zboží	053			
	B.III.9. Aktivace vnitroorganizačních služeb	054			
	B.III.10. Aktivace dlouhodobého nehmotného majetku	055			
	B.III.11. Aktivace dlouhodobého hmotného majetku	056			

Buel.

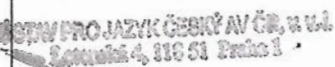
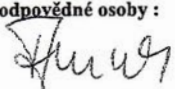
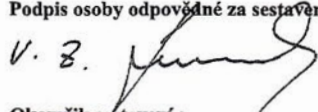
Výkaz zisku a ztráty VVI

Od 01.01.2017 do 31.12.2017
(v tis. Kč, s přesností na dvě desetinná místa)

Zpracováno v souladu s
vyhláškou č. 504/2002 Sb.
ve znění pozdějších předpisů

IČO
68378092

Číslo	Položka Název	Číslo řádku	Činnost		
			Hlavní	Další	Jiná
	B.IV. Ostatní výnosy celkem	057	4 377,63		
	B.IV.12. Smluvní pokuty a úroky z prodlení	058			
	B.IV.13. Ostatní pokuty a penále	059			
	B.IV.14. Platby za odepsané pohledávky	060			
	B.IV.15. Úroky	061	6,78		
	B.IV.16. Kurzové zisky	062	0,77		
	B.IV.17. Zúčtování fondů	063	4 076,86		
	B.IV.18. Jiné ostatní výnosy	064	293,21		
	B.V. Tržby z prodeje maj., zúčt. rez.a opr. pol. celkem	065	2,65		
	B.V.19. Tržby z prodeje dlouh. nehm. a hmot. majetku	066	2,65		
	B.V.20. Tržby z prodeje cenných papírů a podílů	067			
	B.V.21. Tržby z prodeje materiálu	068			
	B.V.22. Výnosy z krátkodobého finančního majetku	069			
	B.V.23. Zúčtování rezerv	070			
	B.V.24. Výnosy z dlouhodobého finančního majetku	071			
	B.V.25. Zúčtování opravných položek	072			
	B.VI. Přijaté příspěvky celkem	073			
	B.VI.26. Přijaté příspěvky zúčtované mezi organ. složkami	074			
	B.VI.27. Přijaté příspěvky (dary)	075			
	B.VI.28. Přijaté členské příspěvky	076			
	B.VII. Provozní dotace celkem	077	79 429,46		
	B.VII.29. Provozní dotace	078	79 429,46		
	B. Výnosy celkem	079	84 644,06		902,92
	C. Výsledek hospodaření před zdaněním	080	371,23		-343,01
	C.34. Daň z příjmů	081			
	D.*** Výsledek hospodaření po zdanění	082	371,23		-343,01

Razítko :	Odpovědná osoba (statutární zástupce) : Ph. Dr. Martin Prošek Ph.D.	Osoba odpovědná za sestavení : Jitka Bártová
	Podpis odpovědné osoby : 	Podpis osoby odpovědné za sestavení :
	Kontrolní kód :	Okamžik sestavení :

Ústav pro jazyk český AV ČR, v. v. i.

sídlo: Letenská 4, 118 51 Praha 1
THS: Valentinská 1, 116 46 Praha 1
IČ: 68378092 DIČ: CZ68378092

tel.: 225 391 402
tel.: 225 391 461

Příloha k účetní závěrce v plném rozsahu za rok 2017

I. Obecné údaje o účetní jednotce

I.1 Základní informace

Název instituce: Ústav pro jazyk český AV ČR, v.v.i. (dále též jen „ÚJČ“ nebo „Instituce“)
Právní forma: Veřejná výzkumná instituce
Zřizovatel: Akademie věd České republiky
Sídlo: Letenská 123/4, 118 51 Praha 1

Předmět hlavní činnosti:

Vědecký výzkum v oblasti českého národního jazyka, jeho současného stavu a historického vývoje a jeho vztahu k jiným jazykům, zejména pokud jde o slovní zásobu, mluvnickou stavbu, slohovou diferenciaci a výstavbu textů, a dále v oblasti obecné lingvistiky a didaktiky jazyků. Svou činností ÚJČ přispívá ke zvyšování úrovně poznání a vzdělanosti a k využití výsledků vědeckého výzkumu v praxi. Získává, zpracovává a rozšiřuje vědecké informace, vydává vědecké publikace (monografie, časopisy, sborníky apod.), poskytuje vědecké posudky, stanoviska a doporučení, provádí konzultační a poradenskou činnost a poskytuje služby jazykové poradny a ústavní knihovny. Ve spolupráci s vysokými školami uskutečňuje doktorské studijní programy a vychovává vědecké pracovníky. V rámci předmětu své činnosti rozvíjí mezinárodní spolupráci, včetně organizování společného výzkumu se zahraničními partnery, přijímání a vysílání stážistů, výměny vědeckých poznatků a přípravy společných publikací. Pořádá domácí i mezinárodní vědecká setkání, konference a semináře a zajišťuje infrastrukturu pro výzkum, včetně jazykové přípravy pracovníků Akademie věd České republiky v českém jazyce i cizích jazycích, ověřování jazykových znalostí a organizace jazykových zkoušek. Úkoly realizuje samostatně i ve spolupráci s vysokými školami a dalšími vědeckými a odbornými institucemi.

Předmět další a jiné činnosti:

Instituce nemá žádný další předmět činnosti. Předmětem jiné činnosti je výuka českého jazyka i cizích jazyků, ověřování jazykových znalostí a organizace jazykových zkoušek pro subjekty mimo Akademii věd České republiky v rozsahu volné kapacity jazykových kurzů. Podmínky jiné činnosti určují příslušná podnikatelská oprávnění a zákon o veřejných výzkumných institucích.

Statutární zástupce: PhDr. Martin Prošek Ph.D., ředitel
Mgr. Petr Kaderka Ph.D., zástupce pro vědeckou činnost, statutární zástupce ředitele

IČ: 68378092
DIČ: CZ68378092

Účetní období: kalendářní rok 2017

I.2 Zaměstnanci

I.2.1 Průměrný počet zaměstnanců a struktura osobních nákladů dle kategorií zaměstnanců:

Kategorie zaměstnanců		počet zaměstnanců		vyplaceno v tis. Kč	
zařazení	tř.	fyzických	přepočtených	mzdové náklady bez náhrad za nemoc	průměr v Kč
vědecký pracovník	1	52	41	20 493	41 118
doktorand, absolvent VŠ s atest.	2	58	48	17 727	30 479
odborný pracovník VaV – VŠ	3	9	6	2 168	29 438
odborný pracovník VaV – SŠ	4	6	7	2 296	33 085
provozní a administr. pracovník	7	12	11	4 638	33 924
dělnické profese	8	2	1	204	13 549
OON		X	x	2 838	x
celkem		139	114	50 364	x

I.2.2 Osobní náklady v členění dle výkazu zisku a ztráty:

Položka osobních nákladů	Hlavní činnost	Jiná činnost	Celkem
mzdové náklady vč. náhrady za nemoc	49 757	691	50 448
zdravotní pojištění	4 229	62	4 291
sociální pojištění	11 711	209	11 920
příděl do sociálního fondu	932	16	948
příspěvek na stravování	398	0	398
celkem osobní náklady	67 027	978	68 005
příspěvek na penzijní pojištění hrazený ze SF	364	0	364

I.2.3 Zaměstnanci, kteří jsou zároveň členy řídicích nebo kontrolních orgánů a jejich odměny

Jedná se o osobu ředitele a jeho zástupce, členy rady ÚJČ a členy dozorčí komise. V roce 2017 jim byly poskytnuty celkové odměny 187 tis. Kč (zahrnuté ve mzdových nákladech). Členům řídicího, rady ÚJČ ani kontrolního orgánu nebyly poskytnuty žádné zálohy, zápůjčky nebo úvěry. S členy řídicího orgánu, rady ÚJČ ani kontrolního orgánu nebo s jejich rodinnými příslušníky nebyly v roce 2017 uzavřeny žádné obchodní smlouvy.

II. Účetní metody

ÚJČ vede účetnictví v souladu se zákonem č. 563/1991 Sb., o účetnictví a dle vyhl. č. 504/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o účetnictví a českých účetních standardů pro účetní jednotky, u kterých není hlavním předmětem činnosti podnikání. Účtový rozvrh je sestavený dle směrné účetní osnovy upravené dle pokynů zřizovatele. Instituce vede účetnictví tak, aby účetní závěrka podávala věrný a poctivý obraz předmětu účetnictví a finanční situace ÚJČ a v uplatněných metodách se neodchýlila od použitých metod stanovených prováděcími předpisy. Nebyly tedy povinny k takovým odchylkám uvést informace v této příloze dle § 7 odst. 5 zák. č. 563/1991 Sb.

Účetnictví je vedeno a zpracováno v programu iFIS a ELANOR na podkladě účetních dokladů (faktury došlé, odeslané, pokladní doklady, interní doklady, bankovní výpisy, rekapitulace mezd) dle § 7 odst. 2 zák. č. 563/1991 Sb.

II.1 Způsoby ocenění a úpravy hodnot majetku (odpisy, opravné položky)

II.1.1	Dlouhodobý majetek - odpisování:	V dlouhodobém majetku jsou sledovány vždy nehmotná práva (software) v pořizovací ceně > 60 tis. Kč, movité věci (samostatné movité věci) v pořizovací ceně > 40 tis. Kč s dobou použitelnosti delší než 1 rok a také
--------	----------------------------------	--

		nehmotná práva, resp. movité věci v ocenění nižší (drobný dlouhodobý nehmotný, resp. hmotný majetek od PC > 5 tis. Kč a < 60 tis. Kč, resp. < 40 tis. Kč), který je třeba sledovat na účtu hlavní knihy nejen v operativní evidenci. Dlouhodobý majetek, který je pořízen z vlastních zdrojů, je odepisován podle odpisového plánu proti účtu odpisů. Dlouhodobý majetek pořízený z dotace, se neodepisuje. Drobný dlouhodobý nehmotný majetek se odpisuje v roce pořízení a uvedení do užívání 100 % na účet služby. Drobný dlouhodobý hmotný majetek se odpisuje v roce pořízení a uvedení do užívání 100 % na účet spotřeba materiálu.
II.1.2	Zásoby:	Zásoby nejsou pořizovány na sklad, nákupy jsou realizovány ve výši odpovídající běžné spotřebě a při pořízení účtovány přímo do spotřeby.
II.1.3	Pohledávky, fin. majetek, opravné pol., závazky:	Pohledávky, krátkodobý finanční majetek a závazky jsou oceňovány nominálními hodnotami. Žádná z pohledávek není po lhůtě splatnosti a ÚJČ neúčtovala o žádných opravných položkách k pohledávkám dle zákona o rezervách.
II.1.4	Obsahové vymezení položek – změna metody:	V minulých účetních obdobích nebylo prováděno časové rozlišení předplatného časopisů, které se každoročně opakuje. V roce 2017 bylo toto předplatné časově rozlišeno a uhrazené předplatné v roce 2017 na rok 2018 je k 31. 12. 2017 vykázáno na účtu Náklady příštích období a v rozvaze v položce B.IV.1. ve výši 365 tis. Kč. V ostatních položkách výkazů rozvahy i výkazu zisku a ztráty byly uplatněny shodné účetní metody a postupy a meziročně jsou vykázány údaje plně srovnatelné s předcházejícím účetním obdobím.

II.2 Doplnující informace k rozvaze

II.2.1 Cenné papíry: Společnost nevlastní cenné papíry a účast v žádné jiné společnosti.

II.2.2 Vklady do vlastního jmění: 0 0

	01. 01. 2017	31.12. 2017
II.2.3 Vlastní jmění – fond dl.majetku:	10 214 tis. Kč	10 621 tis. Kč
Rezervní fond:	11 741 tis. Kč	12 782 tis. Kč
Fond reprodukce majetku:	15 433 tis. Kč	15 779 tis. Kč

II.2.4 Dotace neinvestiční od AV ČR:	53 485 tis. Kč	56 386 tis. Kč
Dotace na investice od AV ČR:	1 017 tis. Kč	1 960 tis. Kč

II.2.5 Zápůjčky nebo úvěry: žádné žádné

II.2.6 Hmotný majetek v PC do 40 000 Kč: Evidován v dlouhodobém majetku na účtu 028 ve výši k 31. 12. 2017 13 616 tis. Kč. Pořizovací cena je jednorázově při pořízení zaúčtována do nákladů, zůstatková cena je tedy nulová.

II.2.7 Nehmotný majetek v PC do 60 000 Kč: Evidován v dlouhodobém majetku na účtu 018 ve výši k 31. 12. 2017 533 tis. Kč. Pořizovací cena je jednorázově při pořízení zaúčtována do nákladů, zůstatková cena je tedy nulová.

II.2.8 Zůstatková cena DHM: K 31. 12. 2017 činí 5 264 tis. Kč, k 1.1.2017 byla 6 239 tis. Kč. Snížení ZC o 975 tis. Kč bylo ovlivněno zejména vyřazením zastaralé výpočetní tech. likvidací v zůstatkové ceně 875 tis. Kč, odpisy za rok 2017 činily 179 tis. Kč (snížení ZC) a byl pořízený DHM v hodnotě 79 tis. Kč (zvýšení ZC).

II.2.9 Zůstatková cena DNM: K 31. 12. 2017 činí 4 245 tis. Kč, k 01. 01 2017 byla 4 509 tis. Kč.

II.2.10 Najatý majetek: Instituce nevlastní žádné nemovité věci, má uzavřené nájemní smlouvy na nájem nebytových prostor.

II.2.11 Krátkodobý finanční majetek:

Rozhodující složkou aktiv je krátkodobý finanční majetek k 31. 12. 2017 36 952 tis. Kč, což činí 75 % z aktiv celkem.

III. Výsledek hospodaření a způsob zjištění základu DPPO

III.1 Způsob zjištění základu daně a daně z příjmů právnických osob za rok 2017:

ÚJČ jakožto vědecko výzkumná instituce má tzv. široký základ daně:

Ukazatel – položka daňového přiznání (DP)	údaje v tis. Kč
výsledek hospodaření za rok 2017 před zdaněním	28
daňově neuznatelné náklady ř. 40 DP (náklady na reprezentaci, ZC vyřazeného DHM likvidací)	891
rozdíl mezi daňovými a účetními odpisy ÚO > DO o ř. 50 DP	73
základ daně ř. 220 a 250 DP	992
snížení základu daně dle § 20 odst. 7 pro veřejně prospěšné poplatníky	-281
snížený základ daně	711
daň z příjmů právnických osob ř. 290 DP	135
slevy na DPPO za zaměstnávání osob se ZTP	-135
Výsledná daň z příjmů právnických osob	0
Výsledek hospodaření za rok 2017 po zdanění	28

III.2 Způsob užití získaných prostředků z daňových úlev

ÚJČ získal z daňové úlevy dle ustanovení § 20 odst. 7 zákona o daních z příjmů v roce 2016 186 tis. Kč – byl snížen základ daně o 981 tis. Kč při 19 % sazbě daně z příjmů uvedená daňová úleva 186 tis. Kč. Ta byla využita na krytí nákladů na vzdělávání a vědecké činnosti.

III.3 Rozdělení zisku za předchozí rok

Výsledek hospodaření - zisk za rok 2016 byl rozdělen:

výsledek hospodaření po zdanění 1 388 tis. Kč
z toho rozděleno: 347 tis. Kč 25 % do fondu reprodukce majetku
1 041 tis. Kč 75 % do rezervního fondu.

IV. Ostatní informace

IV.1 Dary: ÚJČ nepřijal ani neposkytl v roce 2017 žádné dary.

IV.2 Úschova dokladů: Účetní záznamy jsou uloženy po dobu v souladu se zákonem o účetnictví v archivu ETO, Valentinská 1, Praha 1.

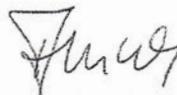
V Praze dne: 28. ledna 2018

zpracovala: hlavní účetní
Jitka Bártová

podpis statutárního zástupce:

PhDr. Martin Prošek Ph.D., ředitel

V. P.

Ústav pro jazyk český AV ČR, v. v. i.
Letenská 4/123, 118 51 Praha 1
IČO: 68378092
<http://www.ujc.cas.cz>